

BALOGH SÁNDOR

A MAGYAR NÉPI FURULYAJÁTÉK ALAPJAI

A GYERMEKDALOKTÓL
A FURULYÁS TÁNCDALLAMOKIG

FLACCUS KIADÓ, BUDAPEST, 2010

TARTALOM

Előszó	7
A magyar népi furulya	8
A kötet dallamanyagának felépítése	8
A furulyatanulás első lépései.....	9
A magyar népi furulya fogástáblázata.....	10

DALLAMTÁR

1. RÉSZ

A népi furulyajáték alapjai	11
Gyermekdalok játéka	12
Gyermekdal G-A hangokon.....	12
Gyermekdalok G-E hangokon	13
Az előző gyermekdalok F-D hangokon.....	14
Gyermekdalok G-A-G-E hangokon.....	15
Gyermekdal E-D-C hangokon.....	16
Gyermekdalok A-G-F hangokon.....	17
Új hang a felső C.....	26
D-re záró dallamok D-E-F-G-A hangkészlettel	29
Oktávátfűvés.....	29
Új hang a B	36
Új hang a felső D.....	37
Új hang a felső F.....	41
Moldvai csángó énekes dallamok.....	45
Moldvai csángó táncdallamok	49
Dél-dunántúli dallamok egyszerűen és díszítve.....	51
Staccato és tenuto váltakozása.....	51
Trillával díszített énekelt dallamok	60
A paránytrilla.....	60
Új hang a H	60
A hosszú trilla.....	63
Előkéek és utókák.....	67
Alföldi dallamok díszítésekkel	69
Trillák, előkéek, utókák és kisebb futamok.....	69
Alföldi furulyás dallamok eredeti gyűjtésekből	74
Dunántúli dallamok játéka.....	77

DALLAMTÁR**2. RÉSZ**

Hagyományos furulyás dallamok.....	84
Dél-dunántúli furulyás dallamok eredeti gyűjtésekből	86
Palóc furulyás dallamok eredeti gyűjtésekből.....	92
Székely furulyás dallamok eredeti gyűjtésekből.....	96
Gyimesi táncdallamok	100
Gyimesi furulyás dallamok eredeti gyűjtésekből	102
Moldvai furulyás dallamok eredeti gyűjtésekből	111
 Furulyakészítés régen	 128
Furulyakészítés napjainkban.....	129
Extract	132
Szakirodalom / Bibliographia	135
A dallamtár forrásai	135
Daljegyzék	136
Betűrendes dallammutató	139
A hangzó melléklet dallamjegyzéke.....	141

A MAGYAR NÉPI FURULYA

A hatlyukú magyar furulya eredetileg pásztorok hangszere volt – a cítera mellett talán az egyik legelterjedtebb népi hangszerünk. Többnyire maguk készítették, és általában olyan népdalokat játszottak rajta, amelyeket énekelni is tudtak, de előfordultak – főként Erdélyben és a moldvai csángóknál – szöveg nélküli, zömében táncdallamok is.

A hangszer leggyakrabban használt neve a *furulya* és ennek hasonló változatai: *furollya* (Észak-Magyarország); *furugla*, *furuglya* (Dunántúl). Nem volt ritka a *pikula*, *fapikula*, *flóta*, *flajta* elnevezés sem. Ez utóbbi két elnevezést főként a *harántfurulyára* – *fuvolára* – használták. A moldvai csángók *sültünek*, *szültünek* nevezik.

A magyar furulyák hossza 30-50 cm közötti, a hat dallamjátszó lyuk a hangszer sípjának szélhasító nyílásával ellentétes oldalon található. Hangsoruk legtöbbször dúr vagy mixolíd, gyakran semleges tercű (az alaphangtól számított harmadik, olykor pedig a hetedik hangja is semleges).

Az ilyen hangsorú furulyát a népi gyakorlatban tiszta hangúnak tartották. Hangterjedelme két, két és fél oktáv, azonban a legfelső hangokat csak néha használták, félhangok fogására is csak ritkán volt szükség.

A dallamok záróhangjában tájegységenként eltérést találunk, de hangsorukban a „B” hang jelenléte szinte mindig megfigyelhető; ezt villafogással vagy félyluk alkalmazásával szólaltatták meg. Ezeken a területeken a „H” hangot nem, vagy csak ritkán használták. Előfordult még – jellemzően a palóc vidéken – a „fogott” „F” hangra való dallamzárás mind a dúr-, mind a moll jellegű dallamok esetén, ezért itt szükség volt az „A” hangnál mélyebb „Asz” hang fogására is. Ezt az alsó három hangnyílás egyidejű befedésével szólaltatták meg. Ennél több félhang fogására a magyar népi furulyajátékban nem volt szükség.

Az öreg furulyások közül többen „fordítva” fogták hangszerüket, vagyis a bal kezük volt alul. Napjainkban is megfigyelhető, hogy a balkezesek szívesebben fogják így a hangszert. Az oktatásban mind a jobb, mind a balkezes fogás alkalmazható.

Tuka Zsigmond által készített faragott pásztorfurulya
(fotó: Bolya Mátyás, 2009)

A KÖTET DALLAMANYAGÁNAK FELÉPÍTÉSE

A kötet I. része kis hangterjedelmű gyermekdalokkal kezdődik, amelyek furulyán való eljátszása előtt célravezető azok eléneklése. Mindezt kis hangterjedelmű dalok, majd pentaton és modális hangsorú népdalok követik, később pedig megjelennek az egyszerűbb – a régi furulyások játékában is fellelhető – díszítő elemek is.

A dallampéldákat javarészt az eredetileg énekelt magyar népdalokból válogattuk, olykor az egyszerűbb változatot kiegészítve egy díszesebb furulyás változattal. A hangzó melléklet dallamanyagának nagy része „C” alaphangú furulyán szólal meg, ez azonban nem zárja ki másfajta hangolású hangszerek használatát.

A kötet II. részében tájegység szerinti csoportosításban találjuk a dallamokat; itt már fellelhetők csak hangszeren játszott, szöveg nélküli táncdallamok is, a néphagyomány jeles furulyajátékosainak előadása alapján lekottázott formában. Könyvünk hangzó mellékletén – bár nem az adatközlő furulyások játéka hallható – igyekeztünk előadásukhoz hűen igazodva megszólaltatni dallamaikat az egyes tájakra jellemző fúvásmóddal és játéktechnikával, az adott területek jellemző furulyatípusain. Ezeket a dallamokat Juhász Zoltán „Furulyaiskola II-III-IV.” kötetiből, „Az utolsó dudás – Pál István nóg-rádi pásztor zenei öröksége” című könyvéből, Balogh Sándor „Moldvai hangszeres dallamok” című könyvéből, valamint Kádár Ferenc dévaványai furulyás felvételeiből válogattuk.

AZ ELŐZŐ GYERMEKDALOK F-D HANGOKON

F'

D'

4.

(Veszprém m.)

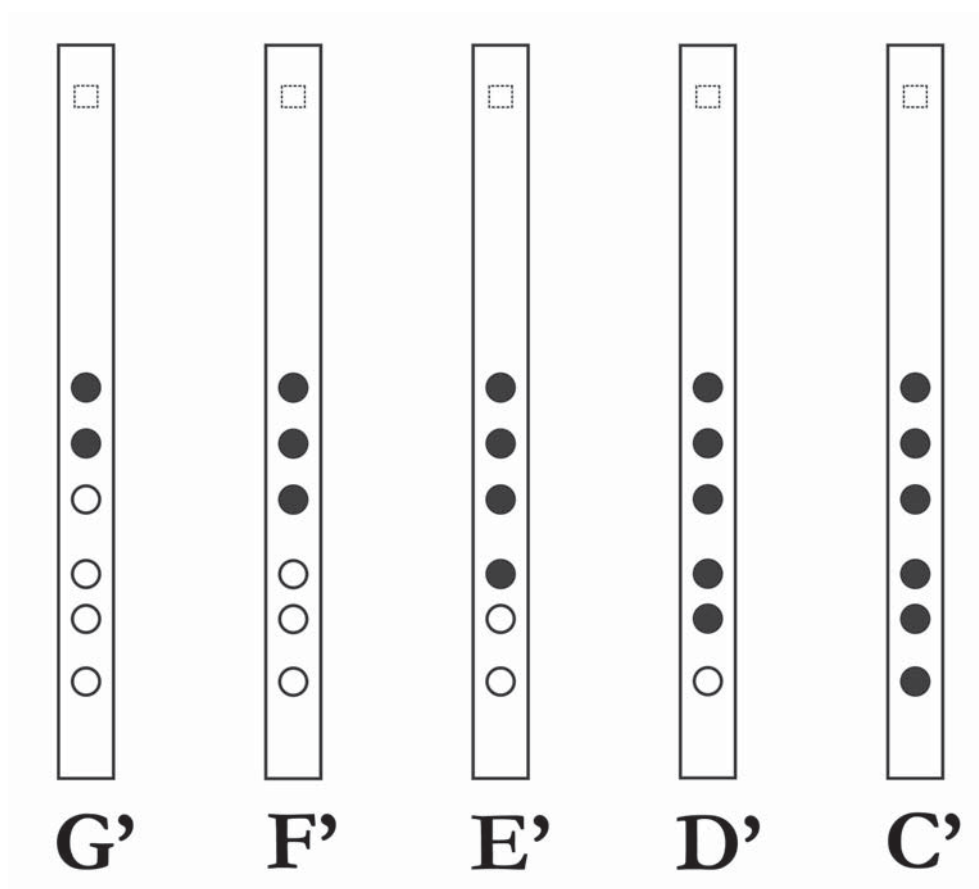
Zsup, zsup, ken - der zsup, Ha meg - á - zik ki - dob - juk, zsup!

5.

(Komárom m.)

Szólj síp, szólj, for - ró víz - be tesz - lek,
on - nan is ki - vesz - lek, ke - rék a - lá tesz - lek,
on - nan is ki - vesz - lek. Szólj síp, szólj.

Az alábbi dal **G-E-G** dallamváza kibővül **G-F-E-D-C** (dó-pentachord) hangsorrá.

20.

(Csongrád m.)

Ko - szo - rú, ko - szo - rú, mért vagy o - lyan szo - mo - rú?

A - zért va - gyok szo - mo - rú, mert a ne - vem ko - szo - rú.

44.

(Csík m.)

Ho - vá mégy, ho - vá mégy, Ti - zen - két kö - mű - ves,
El - me - gyünk, el - me - gyünk, Hogy - ha dol - got kap - nánk.

45.

(Moldva)

Jól tu - dom én hi - tes u - ram, Bez - zeg vi - téz vol - tál,
Egy ba - goly hüp - pen - té - sé - re Ba - ras - só - ig fut - tál.

46.

(Moldva)

S e szá - lam el - sza - ka - da, sza - ka - da,
Sze - re - tőm bé - dub - ba - na, dub - ba - na.

60.

(Szatmár m.)

Tü - zet vi - szek az úr - nak, szó - lőt az asz - szony - nak,
A - rany pál - cát a fi - á - nak, gyöngy - ko - szo - rút a lá - nyá - nak,
A - ki lát - ja, meg se mond - ja, aj - tó mel - lé hány - ja.

Furulyázó fiú – Ónod, Borsod m.
(fotó: Sárosi Bálint, 1961)

Furulyázó fiú – Pócspetri, Szabolcs m.
(fotó: Sárosi Bálint, 1961)

73.

Tempo giusto

(Moldva)

Hid - ló vé - gén, pad - ló vé - gén, Ka-ri-kás tán - cot jár - ják,

Hid - ló vé - gén, pad - ló vé - gén, Ka-ri-kás tán - cot jár - ják.

74.

Lassú giusto

(Moldva)

A ki - csi ma - dár - ka Hoz - zám kez - de jár - ni,

A ki - csi ma - dár - ka Hoz - zám kez - de jár - ni.

75.

Tempo giusto

(Moldva)

Mi - kor kend es La - ci bá - tyám szé - pen he - ge - dül - ne,
Ak - kor én is vá - lasz - ta - nék egy szép kék - sze - műcs - két.

Jár - nám vé - le é - ke - sen, s más né - zi ke - ser - ve - sen, Ked - ves an - gya - lom!

76.

Rubato

(Moldva)

In - dulj el egy ú - ton, Én is egy má - si - kon,

A - hol ősz - sze - gyű - lünk Egy - más - nak ne szól - junk.

85.

Tempo giusto

(Baranya m.)

Hej, Du-ná-ról fúj a szél, Szegény em-bert min-dig ér, Du-ná - ról fúj a szél,
 Ha Du - ná - ról nem fúj-na, O-lyan hi-deg nem vol-na, Du-ná - ról fúj a szél.

Az előző dallam variálva:

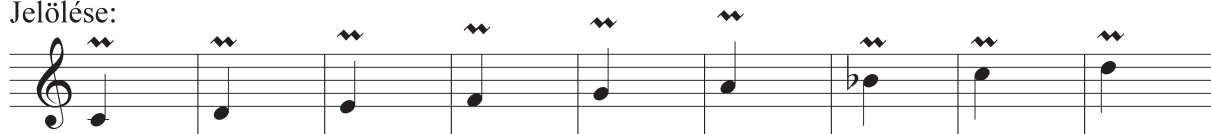
Furulyázó pásztorfiú – Csíki havasok, Csík m. (fotó: Sárosi Bálint, 1962)

TRILLÁVAL DÍSZÍTETT ÉNEKELT DALLAMOK

A PARÁNYTRILLA

A népi furulyajáték egyik gyakori díszítőeleme a **trilla**, melynek egyik fajtája a **paránytrilla**. Az alábbi kottán látható, hogy a ♪ jellel jelölt hangon hogyan kell játszani a trillát; a főhangról gyors mozdulattal annak felső szomszédos hangjára lépünk, majd vissza.

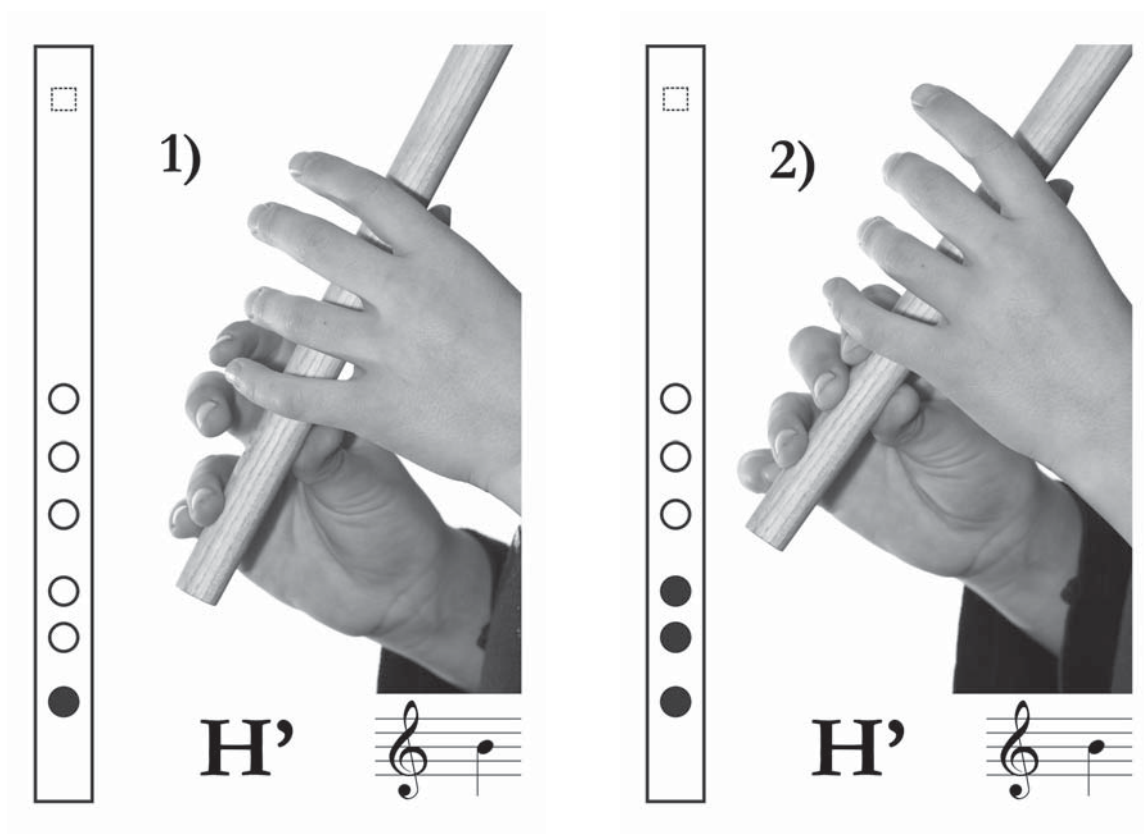
Jelölése:

Értelmezése:

ÚJ HANG A H, JELÖLÉSE: H'

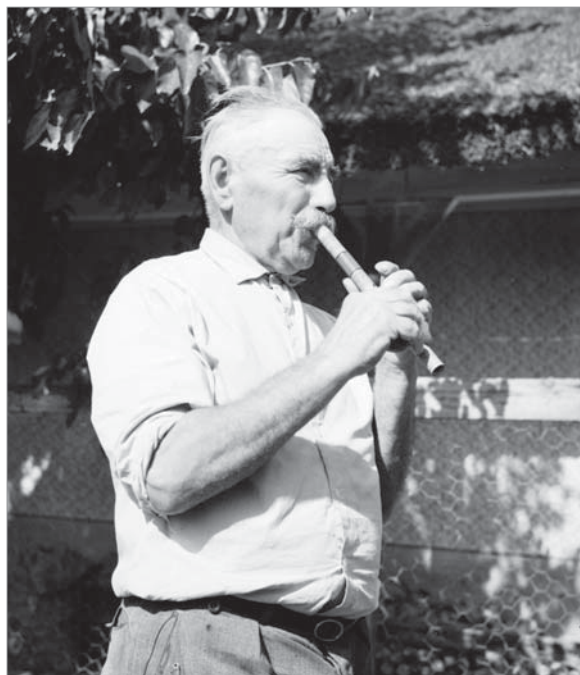

A **H** hang megszólaltatásához kétféle fogást kell megtanulni: 1) ha a **H** hangra mélyebb hangról érkezünk, akkor csak a furulya legalsó hangképző nyílását zárjuk (jobb kezünk 4. ujjával); 2) ha a **H** hangra magasabb hangról érkezünk, akkor mindhárom alsó hangképző nyílást zárjuk.

ALFÖLDI FURULYÁS DALLAMOK EREDETI GYŰJTÉSEKBŐL

A hatlyukú furulya az Alföld egész területén igen elterjedt hangszer volt, leginkább a pásztorok, csikósok és gulyások használták. Hasonlóan más zenei dialektusok furulyásaihoz, azt játszották rajta, amit énekelni is tudtak. A dallamokat egyszerűbb díszítésekkel – trillákkal, előkéekkel, utókákkal –, olykor futamokkal színesítették. Az alföldi pásztorok leggyakrabban bodzafából készítették hangszereiket már kész minta alapján. Furulyáik hangsora általában dúr terces, olykor semleges tercű volt.

Az alábbi dallampéldákat Kádár Ferenc dévaványai hangszerjátékos gazdag furulya-repertoárjából válogattuk.

Kádár Ferenc furulyázik – Dévaványa, Békés m.
(fotó: Sárosi Bálint, 1966)

115.

Kádár Ferenc – furulya; Dévaványa (Békés m.)
gy.: Bereczki Imre (1966); lej.: Balogh Sándor

Parlando

(Debrecennek van egy vize...)

1) 2)

var.) 1) 2)

DALLAMTÁR

2. RÉSZ

HAGYOMÁNYOS FURULYÁS DALLAMOK

Gulyás István furulyázik – Buják, Nógrád m. (fotó: Sárosi Bálint, 1966)

134. Ürögi kanásztánc

Felsőiregi kanász – furulya; Felsőireg (Tolna m.)
gy.: Bartók Béla (1907); lej.: Juhász Zoltán

Tempo giusto

I. (Csóri kanász, mit főztél...)

II.

GYIMESI FURULYÁS DALLAMOK EREDETI GYŰJTÉSEKBŐL

„A gyimesi csángók furulyazenéje különleges dallamaival és előadásmódjával méltón vált mára az egyik legnépszerűbb zenei dialektussá a népzene iránt érdeklődők körében. A hatalmas felgyűjtött – és még ma is gyűjthető – dallamanyag az énekes és hangszeres zene sajátos, semmivel össze nem tévesztendő előadásmódja a magyar, sőt az egyetemes kultúra pótolhatatlan kincsévé teszi a gyimesi csángók zenéjét.” (Juhász Zoltán: Furulyaiskola III.)

A gyimesi furulyások – eltérően a székely és a moldvai furulyásoktól – a moll jellegű (kisterces) dallamokat általában a furulya 5. hangjára, fogott **G**-re zárják, míg a dúr jellegű (nagyterces) dallamokat – itt viszont hasonlóan a székely és moldvai gyakorlathoz – általában a furulya 4. hangjára, fogott **F**-re zárják. Furulyajátékuk állandó jellegzetessége a síp szélhasító nyílásának 1-2 mm-es befedése és a két alsókar felle mozgatásával történő tolóvibrató alkalmazása. A gyimesi furulyások **G** és **D'** alaphangú, az alsó végén szűkülő furulyán játszanak.

id. Tímár János furulyás és felesége – Gyimesközéppok, Csík m.
(fotó: Sárosi Bálint, 1979)

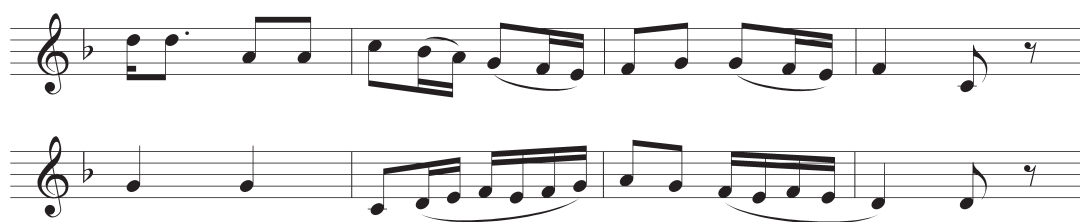
152. Féloláhos II.

Karácsony Gyula – Gyimesfelsőlok (Csík m.)
gy.: Juhász Zoltán (1982); lej.: Juhász Zoltán

Tempo giusto

Az első féldallam variánsa:

A második féldallam variánsa:

Tálász András gajcsánai furulyás és felesége – Vaskút, Bács-Kiskun m.
(fotó: Sárosi Bálint, 1968)

167. Bulgáros

Balogh Antal – furulya; Forrófalva (MOLDVA)
gy.: Pásztor Ferenc (1991); lej.: Balogh Sándor

Tempo giusto

EXTRACT

Sándor Balogh
Basics of Playing the Hungarian Folk Flute
From Children's Songs to Dance Tunes

Preface

Our volume, 'Basics of Playing the Hungarian Folk Flute' was prepared for beginner students of the Hungarian folk flute. It includes ample melody material in both written (200 scores) and audible (accompanying CD) format.

We hope to raise some interest in the traditional art of playing the folk flute introduced in our tutorial; moreover, learning the materials may lead to a deeper understanding of the musical dialects of the flute playing tradition, the techniques and the styles.

The Hungarian Folk Flute

Originally, the Hungarian flute with six holes was an instrument played by shepherds – one of the most commonly used instruments along the zither. Usually shepherds played folksongs that they could also sing; however, there were also instrumental, mostly dance melodies as well, especially in the Transylvanian and Moldavian region.

The scale of the Hungarian flute is mostly a major or a Mixolydian one, the third sound of which often being a neutral sound (the third degree, sometimes even the seventh from the basic sound of the flute is neutral). Flutes with this scale were considered clear sounding in the folk music practice. Their register encompassed two and a half octaves, although the highest sounds were used only occasionally, semitones were also rarely used. Regarding the closing tone of the melodies different rules can be found in the different regions, but a Bb tone is almost always there in the scale, which is produced with fork-fingering, or by covering half of the soundhole. No or very few B notes were used in these regions. In the Palóc (North-Eastern Hungary) region a closing of the melody on the fourth degree is characteristic, with both major and minor melodies, therefore, a fingering pattern for a tone lower than A, app. an Ab was also necessary. This was achieved by clos-

ing the lower three sound holes. More semitones are not needed in playing the folk flute.

Numerous old flute players held their flutes 'upside down', in other words, with their left hand low. Also nowadays left-handed players like to hold their instrument this way. For education purposes both methods are acceptable.

First steps

It is worth taking care of some basic elements right from the start: e.g. holding the instrument, body posture, the way of blowing, the appropriate breathing.

1. When holding the flute, cover the soundholes with your index, middle and ring fingers, hold your fingers rather straight and flat, and place your thumbs on the opposite side of the flute, directly under the index fingers. The line of the ankle and the hand should be straight, without bending up or down.
2. When the fingers cover the holes properly, place the whistle part of the flute to your lower lip, so as to close the narrow (rectangular shape) whistle slot fully with your lips, and take care that the air flows only into the flute.
3. Now blow the flute with a voiceless "tu" syllable, first with a longer, then with several shorter blows. It is necessary to always start blowing with a "tu" syllable because this tongue movement divides the tones. I recommend starting the exercises by closing the upper three soundholes (an F), then lifting the lower finger (G), then the next one (A). Then repeat exercise in reverse order as well.
4. Hold the instrument comfortably and naturally, do not lift your shoulders, elbows or upper arms when playing the flute. Although teaching at school normally means playing in a

DALJEGYZÉK

DALLAMTÁR I. RÉSZ A NÉPI FURULYAJÁTÉK ALAPJAI

GYERMEKDALOK JÁTÉKA		<i>dalszám oldal</i>	
<i>Gyermekdal G-A hangokon</i>		<i>D-re záró dallamok</i>	
Süss fel nap	1 12	Lóra csikós lóra, hatot üt az óra	31 28
<i>Gyermekdalok G-E hangokon</i>		Cickaj, mackaj, tele három	32 28
Zsip, zsup, kenderzsup	2 13	Hol jártál báránycám	33 28
Szólj, síp, szólj	3 13	<i>D-E-F-G-A hangkészlettel</i>	
<i>Az előző gyermekdalok F-D hangokon</i>		Oktávátfűvés	
Zsip, zsup, kenderzsup	4 14	Megfogtam egy szúnyogot	34 29
Szólj, síp, szólj	5 14	Hej, tulipán, tulipán	35 29
<i>Gyermekdalok G-A-G-E hangokon</i>		Kenderbuga, mag van benne	36 30
Csíp, csíp csóka	6 15	Kis kece lányom	37 30
Gyertek lányok ligetre	7 15	Árvacsalán koszorú	38 31
<i>Gyermekdal E-D-C hangokon</i>		Harcsa van a vízbe	39 31
Szöjünk, fonjunk	8 16	Kicsi vagyok én	40 31
<i>Gyermekdalok A-G-F hangokon</i>		A csikósok, a gulyások	41 32
Szöjünk, fonjunk	9 17	Piros pünkösdrózsa	42 32
Bújj, bújj, itt megyek	10 18	Szegény legény vagyok én	43 32
Most jöttem Bécsből	11 18	Hová mégy, hová mégy	44 33
Kerepesi nádasi körtvélyfa	12 18	Jól tudom én hites uram	45 33
Héjja, héjja vaslapát	13 19	S e szálam elszakada	46 33
Lopom az úr szőlőjét	14 19	Kinyílt a rózsza	47 34
Sas, sas, sas, tüzes vas	15 19	Este vagyon, este	48 35
Ess eső ess, holnap délig ess	16 20	A kutyákat odaki	49 35
Lopik, lopik a sóskát	17 20	<i>Új hang a B</i>	
Járom az úrnak járóját	18 21	Szöjjetek lányok	50 36
Csipedem, csipedem, bárzsingom	19 21	Tüzet viszek, lángot viszek	51 36
Koszorú, koszorú	20 22	<i>Új hang a felső D</i>	
Esik az eső, hajlik a vessző	21 23	Csön-csön gyűrű	52 37
Erzsébet asszony	22 23	Hej, ruca, máca	53 37
A pünkösdi rózsza	23 24	Szeretem ötöt	54 38
Hej, gerenda, gerenda	24 24	A part alatt	55 38
Hej, ruca, máca	25 24	A kazári piacon	56 38
Kiugrott a gombóc a fazékból	26 25	Esik az eső, hajlik a vessző	57 39
<i>Új hang a felső C</i>		Erzsébet asszony	58 39
Szólj, síp, szólj	27 26	Török dinnye, búza dinnye	59 39
Egy, kettő, három	28 27	Tüzet viszek az úrnak	60 40
Lementem a pincébe vaját csipegetni	29 27	<i>Új hang a felső F</i>	
Lopom, lopom a szőlőt	30 27	Kis kacsza fürdik fekete tóba	61 41
		Hajlik a meggyfa	62 42
		Lánc, lánc, eszterlánc	63 42
		Lóra csikós lóra, hatot üt az óra	64 43
		Járok egyedül	65 43
		Mit kerülöd, mit fordulod	66 43
		Bársony ibolyácska	67 44

BETŰRENDES DALLAMMUTATÓ

	<i>dalszám (oldalszám)</i>		<i>dalszám (oldalszám)</i>
A csikósok, a gulyások	41 (32); 88 (55)	Férjhez adták a nénémet	112 (73)
A hejgetés furulya dallama	176 (124)	Festeres	174 (123)
A kazári piacon.....	56 (38)	Floricsika	166 (116)
A kicsi madárka	74 (47)	Fut a bácsu ló után	70 (45)
A kutyákat odaki	49 (35)	Gyéren vettem a kenderem	142 (98)
A part alatt	55 (38)	Gyertek lányok ligetre	7 (15)
A pünkösdi rózsa	23 (24)	Gyüdi korsó radványi	83 (51)
Akár iszol, akár nem	119 (77)	Hajlik a meggyfa	62 (42)
Általmennék én a Tiszán ladikon	117 (75)	Hallottátok hírét híres vármegyének	96 (63)
Amoda van egy ház	114 (73)	Haragszik a nap a holdra	154 (107)
Amott legel, amott legel	99 (65)	Harcra van a vízbe	39 (31)
Argyelánka	161 (114)	Házasodik a lapát	121 (78)
Árvacsalán koszorú	38 (31)	Házasodik a tücsök	89 (56)
Bárony ibolyácska	67 (44)	Hej, Dunáról fúj a szél	85 (52); 130 (83)
Botosánka	159 (113)	Hej, gerenda, gerenda	24 (24)
Brasovjánka	169 (119)	Hej, kincsem, galambom	120 (77)
Bujdosik az árva madár	101 (66)	Hej, ruca, máca	25 (24); 53 (37)
Bújj, bújj, itt megyek	10 (18)	Hej, tulipán, tulipán	35 (29)
Bulgáros	167 (117)	Héjja, héjja vaslapát	13 (19)
Cickaj, mackaj, tele három	32 (28)	Hidló végén, padló végén	73 (47)
Csárdás	135 (90); 153 (106)	Hojna	169 (119)
Csepereg az eső, nem akar megállni	116 (75)	Hol jártál az éjjel cinegemadár	91 (58)
Csíp, csíp csóka	6 (15)	Hol jártál báránycám	33 (28)
Csipedem, csipedem, bárszingom	19 (21)	Hortobágyon kivirult az ibolya	105 (69)
Csóri kanász mit főztél 122 (78); 131 (86); 134 (89)		Hová mégy, hová mégy	44 (33)
Csön-csön gyűrű	52 (37)	Indulj el egy úton	76 (47)
Csúfos héjsza	148 (101)	Járok egyedül	65 (43)
Debrecennek van egy vize	115 (74)	Járom az úrnak járóját	18 (21)
Dedoj	170 (119); 171 (120)	Jól tudom én hites uram	45 (33)
Dudaszó hallatszik	137 (92)	Kanásztánc	131 (86)
Édes Gergelem	82 (50)	Kecskes	172 (121); 173 (122)
Egy, kettő, három	28 (27)	Kelj fel juhász, ne aludjál	132 (87)
Egy-két hete, vagyis három	124 (79)	Kenderbuga, mag van benne	36 (30)
Egytoppantós	145 (100)	Kerekes	150 (103)
Elejbe, elejbe	106 (70)	Kerepesi nádas körtevényfa	12 (18)
Elhervadt citrusfa	104 (68)	Keresel	175 (123)
Elment a pap almát szedni	135 (90)	Keserves	140 (96)
Elszökött a siska disznó	86 (53); 129 (82)	Kettős	162 (114); 170 (119); 171 (120)
Elvesztettem a kecskémet	143 (98)	Kezes	177 (125)
Én édes szép pintes üvegem	90 (57)	Kicsi vagyok én	40 (31)
Én felkelék jó reggel hajnalba	68 (45)	Kimegyek én Pércsről	109 (71)
Én fölöttem hiába dörög az ég	127 (80)	Kinyílt a rózsa	47 (34)
Erdélyes	161 (114)	Kis kacsza fürdik fekete tóba	61 (41)
Erzsébet asszony	22 (23); 58 (39)	Kis kece lányom	37 (30)
Esik az eső, hajlik a vessző	21 (23); 57 (39)	Kispej lovam nem szereti a zabot	107 (70)
Ess eső ess, holnap délig ess	16 (20)	Kiszáradt a tóból mind a sár, mind a víz	98 (64)
Este vagyon, este	48 (35)	Kiugrott a gombóc a fazékból	26 (25)
Este van már, alkonyodik	125 (79)	Kormos Pistát Simontornyán megfogták	97 (64)
Feljött a nap, szépen ragyog	155 (108)	Kossuth Lajos udvarában	126 (80)
Féloláhos	151 (104); 152 (105)	Koszorú, koszorú	20 (22)
Féloláhos, sebes csárdás	144 (99)	Lánc, lánc, eszterlánc	63 (42)
Felszállott a páva	102 (67)	Lassú csárdás	141 (97)